

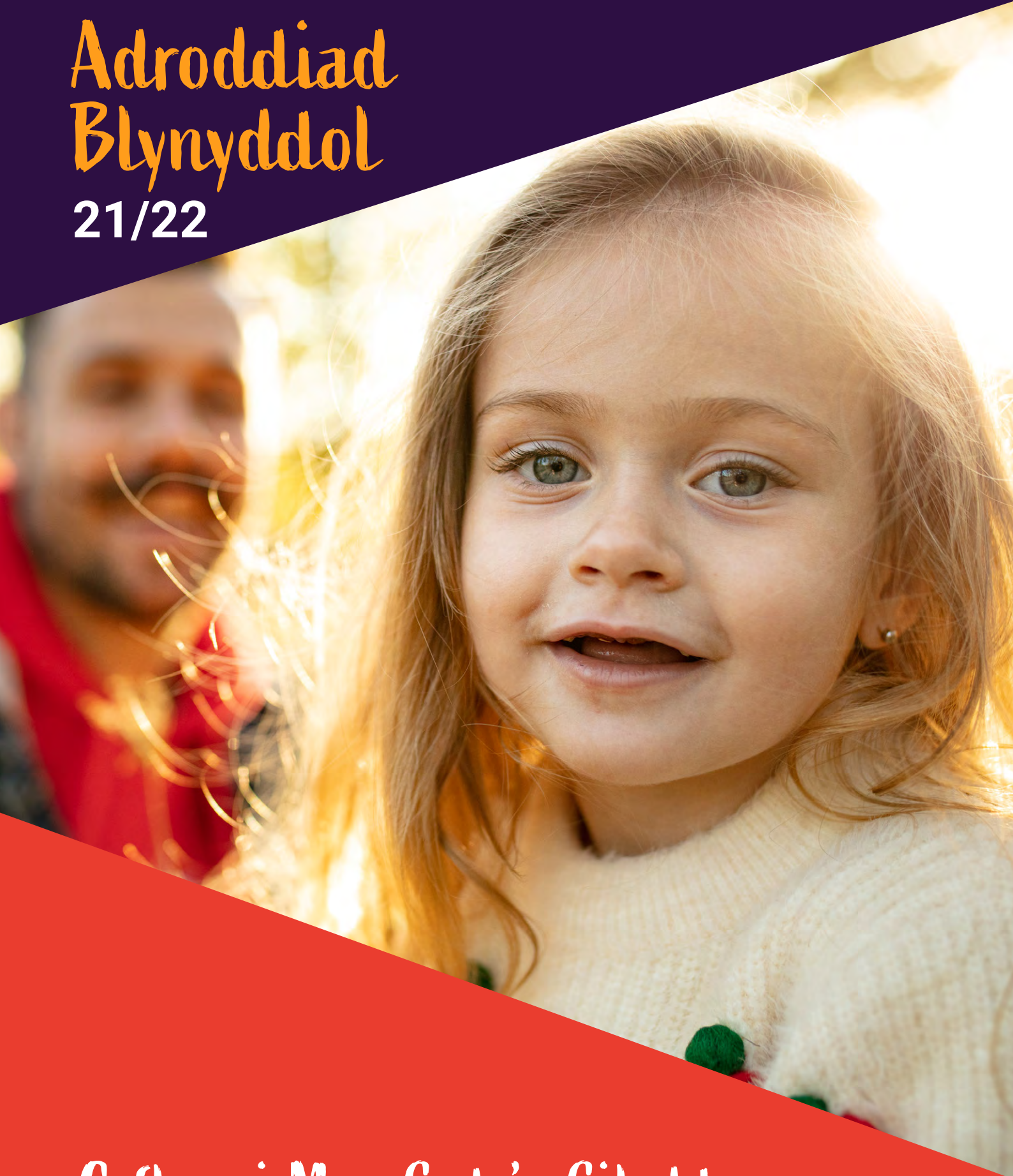

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Cenedlaethol

National
Adoption
Service

Adroddiad Blynyddol

21/22

Cyflawni Mwy Gyda'n Gilydd

“Y diwrnod y gwnaethon ni yrru draw, o’r diwedd, ar ddiwrnod cyntaf y cyflwyniadau, roedd e’n sefyll wrth y ffenestr yn wên o glust i glust, a dyna oedd y teimlad mwyaf personol, ond anhygoel ... roedd y teimlad hwnnw mor wych.”

Ben

Ben ac Adam – a fabwysiadodd eu mab

Rhagair

Mae 2021/22 wedi bod yn flwyddyn brysur a llwyddiannus arall i wasanaethau mabwysiadu yng Nghymru. O fewn cyd-destun parhaus, cyfnewidiol o ran Covid, mae gwasanaethau wedi parhau i recriwtio pobl i fabwysiadu, gosod plant, a rhoi cefnogaeth i sicrhau bod y teuluoedd yma sydd newydd eu creu yn cael y dechrau gorau ac yn gallu cael cefnogaeth ar adegau eraill, os bydd ei hangen arnyh nhw.

Rydym yn falch fod arolwg Baromedr Adoption UK yn dweud bod Cymru'n cymharu'n dda â thair cenedl arall y DU.

Dyma rhai elfennau allweddol o'n gwaith eleni:

1. Prif elfen o waith y GMC yw sicrhau bod rhieni mabwysiadol a phlant a phobl ifanc wedi eu mabwysiadu yn parhau i gael llais cryf a dylanwad eglur dros wasanaethau a'u datblygiad. Eleni, rydym wedi cynyddu ymgysylltiad ymhellach gyda phlant a phobl ifanc wedi eu mabwysiadu gyda lansiad y **Cynghorau Ieuenctid** mabwysiadu newydd a **gwefan i blant a phobl ifanc wedi eu mabwysiadu**.

www.connectcymru.com

*'Ar gyfer pobl ifanc wedi'u mabwysiadu
gan bobl ifanc wedi'u mabwysiadu'*

2. Mae gwefan **Lleisiau Mabwysiadu** a'r **Sgwrs Mabwysiadu Fawr** wedi eu hen sefydlu bellach, felly hefyd ymgysylltiad â Baromedr Mabwysiadu Adoption UK.

www.adoptionvoices.wales

3. Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn parhau i dderbyn buddsoddiad gan Lywodraeth Cymru gwerth £2.3miliwn ar gyfer gwasanaethau cymorth mabwysiadu. Mae hyn wedi cefnogi datblygiad Cynghorau Ieuenctid, y wefan a'u gwasanaethau cefnogaeth, Connect, i blant a phobl ifanc. Mae'r arian hefyd yn hwyluso **'Ymrwymiad Cymorth Mabwysiadu'r GMC'** i bob teulu mabwysiadol i gynnig gwasanaethau cymorth mabwysiadu cyson a hygyrch iddyn nhw.

4. Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn cymryd rhan mewn amrywiaeth eang o grwpiau gwaith a gweithgareddau sy'n galluogi gwelliant gwasanaethau mewn ffordd gydweithredol sy'n cynnwys gwasanaethau a phartneriaid.
5. Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn falch o fedru dweud bod nifer yr ymholiadau a'r diddordeb mewn bod yn rhiant mabwysiadol wedi cynyddu. Mae'r tueddiad tymor hir mewn ymholiadau ar i fyny. Cynyddodd nifer y bobl a gymeradwywyd i fabwysiadu 6%, gan ddangos arwyddion o ddychwelyd at lefelau cyn Covid.

Effaith cadarnhaol hyn a'r canfyddiad teulu rhagweithiol yw bod nifer y plant sy'n aros i gael eu lleoli wedi cwympo eto eleni. Gyda chysylltiad â gwaith y GMC, a'r gostyngiad mewn gorchmynion lleoli sy'n cael eu gwneud, mae hyn yn parhau'r gwelliant a wnaed blwyddyn ar ôl blwyddyn.

Mae hyn yn bodoli o fewn cyd-destun ehangach o ystyried mabwysiadu ar gyfer llai o blant. Mae'r pandemig wedi arwain at batrymau gwahanol o geisiadau i'r llys a gorchmynion lleoli dros y ddwy flynedd ddiwethaf ochr yn ochr â thuaddiad mwy tymor hir ledled y DU, o leihau nifer y gorchmynion lleoli, oherwydd y ffordd y mae mabwysiadu'n cael ei ddefnyddio ochr yn ochr â ffyrdd eraill o sicrhau sefydlogrwydd i blant.

O ran amser, mae'r adroddiad yma'n dilyn etholiadau llywodraeth leol a'r posibilrwydd o newid yn aelodau cynghorau sy'n ffurfio'r Bwrdd Llywodraethu. Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn diolch iddyn nhw i gyd am eu hymrwymiad.

Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol am estyn diolch yn arbennig i'r Cynghorydd Alan Lockyer a roddodd y gorau i swydd y Cyd-Gadeirydd ym Mawrth 2022. Mae Alan wedi arwain y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol trwy flwyddyn heriol arall, a gwelwn eisieu ei gefnogaeth a'i gyfraniad.

Philip T. Hodgson

Phil Hodgson

Cyd-Gadeirydd Annibynnol
y Grŵp Cynghorol

Suzanne Griffiths

Suzanne Griffiths

Cyfarwyddwr

Cyflwyniad

Mae Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru (GMC) yn gorff cydweithredol ar gyfer darpariaeth gwasanaethau mabwysiadu ledled Cymru.

Ers Tachwedd 2014, mae e wedi dwyn ynghyd holl wasanaethau mabwysiadu awdurdodau lleol i mewn i bum corff cydweithredol rhanbarthol, gyda chydlynad ac arweiniad yn cael eu rhoi gan dîm bach canolog a Chyfarwyddwr. Mae Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol (AMGau) sy'n gweithredu yng Nghymru yn bartneriaid allweddol yn y cydweithrediad, yn yr un ffordd ag y mae asiantaethau eraill gan gynnwys iechyd ac addysg.

TÎM CANOLOG

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Cenedlaethol

National
Adoption
Service

Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol – Tîm Canolog

c/o Cyngor Dinas Caerdydd,
Ystafell 409, Neuadd y Sir, Glanfa'r
Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW
029 2087 3927
contact@adoptcymru.com
www.adoptcymru.com

CANOLBARTH A GORLLEWIN CYMRU Ceredigion, Powys, Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro

Mabwysiadu
Canolbarth a Gorllewin Cymru
Adoption
Mid & West Wales

Mabwysiadu Canolbarth a Gorllewin Cymru

Adeilad 1, Parc Dewi Sant, Tre Ioan,
Sir Gaerfyrddin, SA31 3HB
01267 246970
Neuadd Brycheiniog, Ffordd Cambrian,
Aberhonddu, Powys, LD3 7HR
01597 827666
adoptionenquiries@cardiffshire.gov.uk
www.adoptionmwwales.org.uk

GOGLEDD CYMRU Ynys Môn, Gwynedd, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint, Wrecsam

Gwasanaeth
Mabwysiadu
Gogledd Cymru

North Wales
Adoption
Service

Gwasanaeth Mabwysiadu Gogledd Cymru

3ydd Llawr, Stryd Lambpit,
Wrecsam, LL11 1AR
01978 295311
adoption@wrexham.gov.uk
www.northwalesadoption.gov.uk

DE DDWYRAIN CYMRU Sir Fynwy, Blaenau Gwent, Torfaen, Caerffili, Casnewydd

South East Wales Adoption Service
Achieving More Together
Gwasanaeth Mabwysiadu Deddwyrain Cymru
Cyflwyni Mwy Gyda'n Gilydd

Gwasanaeth Mabwysiadu Deddwyrain Cymru

Adain y Gogledd, 2il Lawr Bloc B,
Tŷ Mamhilad, Stad Parc Mamhilad,
Pont-y-pŵl, Torfaen, NP40HZ
01495 355766
adoption@blaenau-gwent.gov.uk

Y FRO, Y CYMOEDD A CHAERDYDD Merthyr Tydfil, Rhondda Cynon Taf, Cardiff, Vale of Glamorgan

Mabwysiadu yn y Fro, y Cymoedd a Chaerdydd

Llawr 1af, Swyddfa'r Doc,
Heol yr Isffordd, Y Barri CF63 4RT
0800 0234 064
adoption@valeofglamorgan.gov.uk
www.adopt4vvc.org

BAE'R GORLLEWIN Abertawe, Castell-nedd Port Talbot, Pen-y-bont ar Ogwr

GWASANAETH MABWYSIADU
Bae'r Gorllewin
Western Bay
ADOPTION SERVICE

Gwasanaeth Mabwysiadu Bae'r Gorllewin

Cwrt Tregelles, Neath Abbey Road,
Castell-nedd, SA10 7DF
0300 365 2222
enquires@westernbayadoption.org
www.westernbayadoption.org

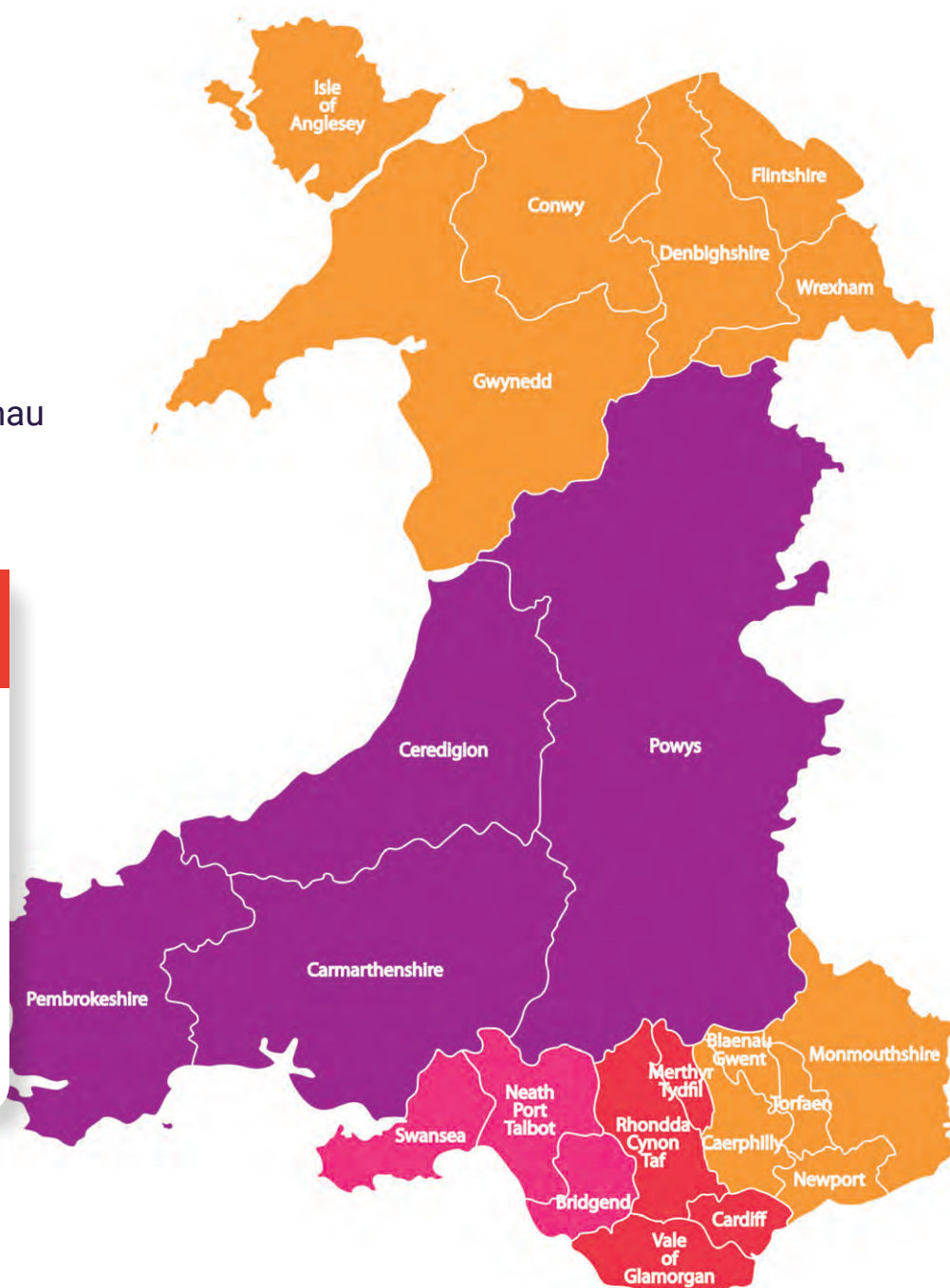
Pob Gwirfoddol Cymru Wasanaethau Asiantaethau Mabwysiadu

AFA CYMRU

AFA Cymru

G14, Tŷ Antur, Enterprise House,
Navigation Parc,
Abercynon, CF45 4SN
029 2076 1155
Info-afa@stdavidscs.org
www.afacymru.org

ADOPTION UK

Adoption UK

Stiwdios Penhaved,
Penhaved Street,
Grange Town,
Caerdydd, CF11 7LU
029 2023 0319
www.adoptionuk.org

BARNARDOS CYMRU

Barnardo's Cymru Adoption and Fostering Services

Tŷ Britannia, Van Road,
Caerffili, CF83 3GG
02920 484316
adoptionandfostering@barnardos.org.uk
www.barnardos.org.uk/adoption

CYMDEITHAS PLANT DEWI SANT

Cymdeithas Plant Dewi Sant

28 Plas-y-parc, Caerdydd,
CF10 3BA
029 2066 7007
info@stdavidscs.org
www.adoptionwales.org

Blaenoriaethau ar gyfer 2021/22

Mae'r adroddiad yma'n dangos faint sydd wedi ei gyflawni o'n blaenoriaethau gwelliant isod.

Cynyddu nifer y plant sy'n cael eu lleoli

- Cynyddu recriwtio pobl i fabwysiadu i fodloni nifer ac anghenion y plant sy'n aros
- Gwneud y mwyaf o baru a lleoli pob plentyn sy'n destun gorchymyn lleol

Parhau i wella cymorth mabwysiadu ledled Cymru

- O fewn y fframwaith yn gyfan, cytuno ar a hyrwyddo Ymrwymiad Cymorth Mabwysiadu'r GMC i bobl sy'n Mabwysiadu yng Nghymru
- Rheoli'r buddsoddiad o £2.3miliwn yn effeithiol ar gyfer 2021-22 a chynllunio ar gyfer blynnyddoedd i ddod
- Parhau i gyd-gynhyrchu a defnyddio gwybodaeth sy'n dod o ymgysylltia

Meddwl ar gyfer y dyfodol

- Dylanwadu ar a gwella'r fframwaith cyfreithiol, polisi a thystiolaeth sy'n effeithio ar fabwysiadu
- Parhau i adeiladu ethos ac arfer 'un gwasanaeth'
- Parhau i godi ymwybyddiaeth o fabwysiadu ymhlith pobl broffesiynol a'r cyhoedd

Pandemig Covid 19

Er bod cyfyngiadau'n dechrau llacio, mae pwysau sylweddol o hyd ar wasanaethau gweithredol. Mae'r cynnydd yn y galw am wasanaethau cymorth mabwysiadu ac absenoldeb ymhlith staff yn ychwanegu at bwysau sy'n bod eisoes oherwydd prinder gweithwyr cymdeithasol. Mae hyn yn dechrau effeithio ar waith mabwysiadu. Ar adeg ysgrifennu'r adroddiad hwn, mae gwasanaethau'n parhau i weithredu gan ddefnyddio arferion diogel o ran Covid sy'n dangos cymhwysedd, hyblygrwydd ac ymrwymiad parhaus sydd wedi bod yn bresennol trwy gydol y pandemig ac y mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn ddiolchgar amdanynt.

Cynyddu nifer y plant sy'n cael eu lleoli

Cynyddu recriwtio pobl i fabwysiadu er mwyn bodloni nifer ac anghenion y plant sy'n aros

Ein llwyddiannau

- Fe gyrhaeddodd ni ein nod ar gyfer eleni o gynyddu nifer y bobl a gymeradwywyd i fabwysiadu
- Enillodd podlediad 'Truth Be Told' woblr!

Enillodd podlediad 'Truth Be Told' y GMC, a gynhyrchwyd gan Cowshed, Cwmni Cysylltiadau Cyhoeddus a Marchnata'r Gwasanaeth woblr AUR yng ngwobrau CIPR Pride Cymru ar gyfer 2021.

Mae'r gwobrau mawreddog yma, i Sefydliad Siartredig Cysylltiadau Cyhoeddus (CIPR), yn dathlu ac yn cydnabod cyfathrebu gwyb.

Llongyfarchiadau i bawb fu ynghlwm, gan gynnwys y teuluoedd a gymerodd ran.

dros 1 filiwn o olygon

Ymgrych Dewis Teulu

Mae ymgrych Dewis Teulu yn cyrraedd calon mabwysiadu oherwydd, yn y pen draw, mae pawb mewn mabwysiadu yn chwilio am deuluoedd. Y nod craidd yw cael pobl i ystyried mabwysiadu plant hŷn, bechgyn a grwpiau o frodyr a chwiorydd fel eu bod nhw'n cael hyd i deulu yn gynt.

Cynhaliwyd yr ymgrych o Hydref 2021 hyd Mawrth 2022 trwy:

- Gysylltiadau â'r cyfryngau
- Cyfryngau cymdeithasol
- Hysbysebu ar deledu, yn ddigidol, ar drenau, a bysiau
- Ymgysylltiad â rhanddeiliaid a dylanwadwyr
- Fideo.

Arweiniodd hyn at 23 darn o sylw i'r ymgrych gan gynnwys dros **un filiwn o olygon** o'r fideo ar draws y DU yn ogystal ag yng Nghymru, gan greu cynnydd sydyn mewn diddordeb ac ymholiadau gan bobl oedd am fabwysiadu.

Cynllun Pasbort Adoption UK

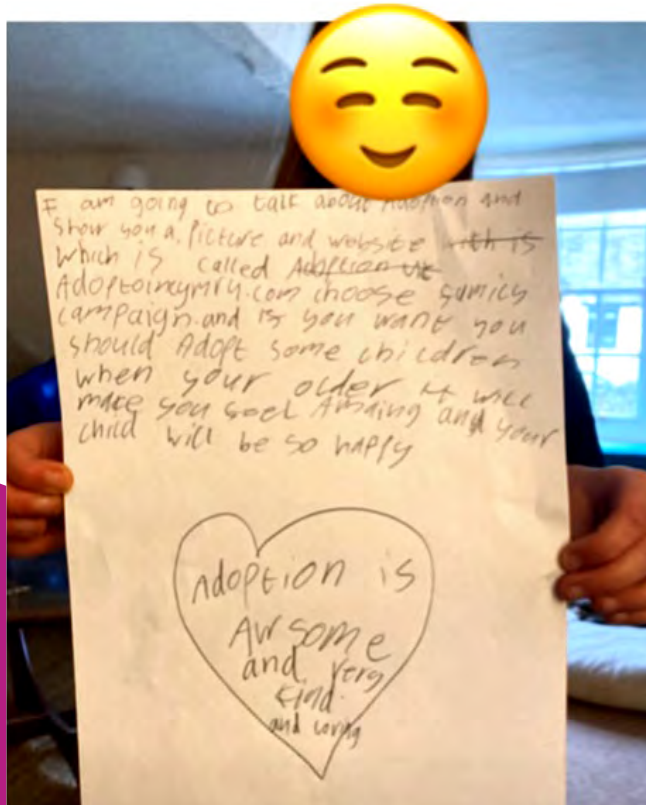
Gan ddechrau yn Ebrill 2022, lansiodd Adoption UK becyn aelodaeth uwch newydd i'w gynnig i bobl sydd am fabwysiadu yng Nghymru. Mae'r Pasbort yn becyn cynhwysfawr o adnoddau dysgu sydd wedi eu creu'n benodol ar gyfer rhoi gwybodaeth am bynciau perthnasol a phwysig a chefnogi pobl trwy'r broses gymeradwyo ar gyfer mabwysiadu. Mae'n cynnwys cefnogaeth cymheiriaid, ble gall pob aelod ymuno a chymuned o bobl sy'n mabwysiadu o amgylch y DU, yn ogystal â chael mynediad llawn i'r un adnoddau a buddion y mae aelod eraill o AUK yn eu mwynhau. Mae'n cynnwys hefyd rhaglen 10 modiwl sy'n mynd ag aelodau ar daith dysgu am fabwysiadu.

The people adopting children across Wales and the touching reasons behind their decision

They include those who cannot have children of their own, or people like Natasha, a single adopter who was determined to provide a home for children who were classed as harder to place.

this is our 8 year olds completely unprompted discussion topic for Friday's show and tell in school. Kinda sums it all up I think!

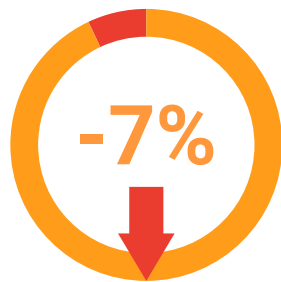
Beth oedd canlyniadau cyfan recriwtio pobl i fabwysiadu yn 2021/22?

- Cwmpodd ymholiadau am fabwysiadu ychydig o 7% o'r cynnydd sylweddol uwch yn 2020/21 yr ystyrir ei fod yn ymwneud a Covid. Serch hynny, mae'r tueddiad o ran ymholiadau yn dal i godi.
- Cynyddodd nifer y bobl oedd yn mabwysiadu 6% gan ddangos o bosibl symudiad tuag at y lefelau cyn Covid ac adferiad parhaus o lefelau is 2018/19.
- Cynyddodd amserlenni ar gyfer cymeradwyo pobl i fabwysiadu ychydig i 7.4 mis, o 6.9 mis y flwyddyn gynt.
- Mae cynnydd wedi bod hefyd mewn pobl sy'n aros i fabwysiadu, mae 27% wedi bod yn aros dros 12 mis.
- Serch hynny, roedd gostyngiad o 23% mewn asesiadau o bobl i fabwysiadu, yn bennaf oherwydd gostyngiad sylweddol mewn nifer fach o wasanaethau. Mae goblygiadau posibl hyn yn cael eu hystyried.

Ymholiadau Gwreiddiol

2021/22
cwympodd
ymholiadau
i fabwysiadu

Nifer o ymholiadau
2,021

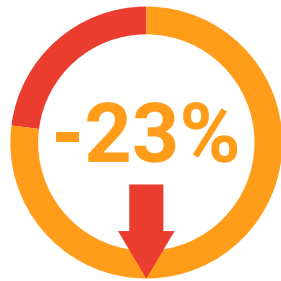
Ymholiadau Gwreiddiol

Blwyddyn	Rhif	% cynyddu
2021/22	2,021	-7%
2020/21	2,163	23%
2019/20	1,764	4%
2018/19	1,689	9%
2017/18	1,550	21%
2016/17	1,280	7%
2015/16	1,197	3%
2014/15	1,161	

Asesiadau Mabwysiadwyr

2021/22
cwympodd
asesiadau pobl
i fabwysiadu

Nifer yr asesiadau
265

Asesiadau Mabwysiadwyr

Blwyddyn	Rhif	% cynyddu
2021/22	265	-23%
2020/21	345	20%
2019/20	287	3%
2018/19	278	0%
2017/18	277	13%
2016/17	246	

Cymeradwyo Mabwysiadwyr

2021/22
cynyddodd nifer
y bobl yn cael
eu cymeradwyo
i fabwysiadu

Nifer y cymeradwyaethau **243**

Cymeradwyo Mabwysiadwyr

Blwyddyn	Rhif	% cynyddu
2021/22	243	6%
2020/21	230	-8%
2019/20	250	18%
2018/19	212	0%
2017/18	212	-10%
2016/17	236	-11%
2015/16	266	-10%
2014/15	294	

“**W**aeth faint o heriau sy’n dod i’r amlwg, dyna’r peth gorau i mi ei wneud erioed.

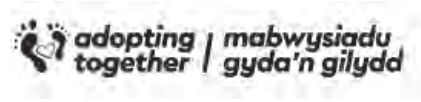
Mae’n hudolus, gweld y byd trwy lygaid fy merch, gan wybod sut fywyd oedd ganddi ... dwi’n teimlo mor ddiolchgar. Pe bawn i’n gallu annog un person i’w wneud. Mae’n wych.”

Amanda a Martin a fabwysiadodd ferch

Optimeiddio paru a lleoli pob plentyn sy'n destun gorchymyn lleoli

Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol yn rheoli Cofrestr Fabwysiadu Cymru ar ran Llywodraeth Cymru ac mae'n ariannu'n rhannol y Gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd; mae'r ddau'n cefnogi gwasanaethau i gynyddu nifer y plant sy'n cael eu gosod gyda theuluoedd sy'n bodloni eu hanghenion.

Cofrestr Fabwysiadu Cymru (CFC)

Mae Cofrestr Fabwysiadu Cymru (CFC) yn wasanaeth ar-lein cwbl ddwyieithog i ganfod teuluoedd gyda mynediad wedi ei reoli i bobl sy'n mabwysiadu. Mae tîm CFC yn gweithio'n agos â phob un o ranbarthau Cymru ac AMG i sicrhau fod plant a phobl sy'n mabwysiadu yn cael eu cyfeirio at y Gofrestr o fewn yr amserlenni gofynnol. Mae monitro rheolaidd o'r Gofrestr a chynigir cymorth i'r Rhanbarthau a'r AMG i sicrhau bod y wybodaeth ar y Gofrestr yn gywir a chyfredol.

Cynhelir cyfarfodydd chwarterol i ymarferwyr rhwng y tîm CFC, y rhanbarthau ac AMG. Mae'r cyfarfodydd yma'n canolbwyntio ar gynllunio digwyddiadau canfod teuluoedd, rhannu proffiliau plant sy'n aros. A thrafod unrhyw faterion o gylch canfod teuluoedd o bersbectif y Gofrestr neu'r rhanbarth/AMG.

- Mae cynnydd wedi bod yn nifer y plant a theuluoedd sy'n cael eu paru trwy'r Gofrestr eleni o gymharu â blynyddoedd cynt.
- Mae'r Gofrestr Mabwysiadu'n gweithio'n agos hefyd â'r Gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd i gynorthwyo â phlant ar y Gofrestr sy'n bodloni'r meini prawf ar gyfer y GMGG, yn arbennig y rheiny sydd wedi aros, neu sy'n debygol o aros 9 mis neu fwy am leoli.
- Mae CFC wedi cynnal 4 digwyddiad proffilio ar-lein eleni. Mae plant ar draws Cymru wedi cael amlygrwydd yn y digwyddiadau yma, nifer ohonyn nhw ag anghenion cymhleth ac sydd wedi bod yn aros hiraf. Mae'r digwyddiadau yma wedi bod yn boblogaidd gyda phobl sydd am fabwysiadu a phobl broffesiynol oherwydd eu bod yn rithwir ac yn hygyrch. Cafwyd nifer o fynegiannau o ddiddordeb trwy'r digwyddiadau ac, o ganlyniad, mae pum cyfuniad llwyddiannus wedi eu gwneud gydag eraill yn dal i gael eu hystyried.
- Cynhaliodd CFC Ddiwrnod Gweithgareddau Mabwysiadu hefyd yn Hydref 2021. Yn anffodus, cafodd y digwyddiad yma ei effeithio gan gyfyngiadau Covid-19 gan nad oedd rhai plant yn gallu bod yno ar fyr rybudd oherwydd salwch. Cafodd 20 o blant eu proffilio gyda 13 yn bresennol yn y digwyddiad yng Nghaerdydd. Cafodd cyfanswm o 5 o blant eu paru gyda phobl i'w mabwysiadu a ddaeth i'r digwyddiad hefyd.
- Mae'r tîm yn parhau i weithio gyda Llywodraeth Cymru tuag at ail-gomisiynu'r Gofrestr pan ddaw'r cytundeb presennol i ben y flwyddyn nesaf.

Defnyddio'r 'Gwasanaeth Mabwysiadu gyda'n Gilydd' i blant sy'n aros hiraf

Mae Cymdeithas Plant Dewi Sant wedi gosod 4 o blant trwy'r Gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd ac wedi cymeradwyo 23 o deuluoedd eleni. Adolygon nhw eu strategaeth recriwtio i fodloni anghenion plant sy'n aros am deulu mabwysiadol. Mae Cymdeithas Dewi Sant yn falch fod traean o'r enghreifftiau o gymeradwyaeth a lleoliadau wedi eu gwneud gyda theuluoedd LDHThQ+. Mae'r Gymdeithas wedi parhau i fuddsoddi ei chynnig o gymorth mabwysiadu, cyn ac ar ôl gorchymyn, ac wrth i ni symud allan o'r pandemig, trefnon nhw gyfarfodydd awyr agored a digwyddiad teuluol. Fe wnaethon nhw barhau i gynnig amrywiaeth o ymyraethau uniongyrchol gan gynnwys cymorth un wrth un, digwyddiadau hyfforddiant a arweinir mewn ffordd therapiwtig, a chyfleoedd am gymorth rhwng cymheiriaid.

Mae 6 o ymgyrchoedd recriwtio wedi eu haddasu wedi digwydd:

- 2 yn adnabod
- 1 wedi eu personoli a ddim yn adnabod
- 3 cyffredinol a ddim yn adnabod.

Cynllun Peilot Cyfran y Farchnad

Cynhaliodd Gwasanaeth Mabwysiadu Bae'r Gorllewin (GMBG), Cymdeithas Plant Dewi Sant, a Chymdeithas Barnardo gynllun peilot gyda'r bwriad o gefnogi adnabyddiaeth gynnar o bobl i fabwysiadu plant â chynllun mabwysiadu. Ar ôl gwerthusiad cadarnhaol o'r cynllun, mae hyn wedi symud nawr at gyfnod newydd gyda chytundeb am y nifer disgwylidig o leoliadau sy'n debygol o ddigwydd rhwng GBMG a'r AMG yn ystod y flwyddyn ariannol sydd i ddod. Mae gwerthusiadau yn dangos bod newidiadau a gyflwynwyd gan y cynllun peilot yn cynnig cyfleoedd gwell mewn dewis o leoliadau ac yn cefnogi bod mwy o blant yn cael eu lleoli yng Nghymru yn ogystal ag effeithio ar berthnasau gwaith ar draws y sectorau.

Beth oedd yr effaith cyfan gwbl ar gyfer lleoli plant yn 2021/22?

Parhaodd y Gwasanaeth i leihau nifer y plant a oedd yn aros am leoliad mabwysiadu.

- Ystyried plant gyda chysylltiad cryf, roedd ychydig dros 80 o blant yn aros i gael eu lleoli ar ddiwedd Mawrth 2022.
- Mae nifer y plant sy'n aros am leoliad wedi gostwng yn sylweddol mewn blynyddoedd diweddar

Cynyddodd nifer y plant a gafodd eu paru 3% o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Gwelwyd cynnydd ym mhob Rhanbarth ond un, gan amrywio o 6% i 67%: roedd gan un Rhanbarth llai o gyfuniadau yn sylweddol, gan arwain at fod llai o blant yn mynd yn destun gorchymyn lleoli.

- Cafwyd 288 o gyfuniadau yng Nghymru yn 2021/22, cynnydd bach o'r 280 y flwyddyn gynt.
- Cafodd 80 o'r rhain eu hadnabod trwy'r Gofrestr o gymharu â 59 y flwyddyn cynt.
- Cafodd 279 o blant eu lleoli, 6% yn fwy na'r flwyddyn flaenorol.

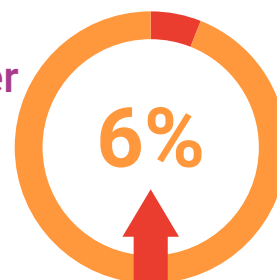
Mae'r codiadau' dangos bod y Gwasanaeth yn symud ymlaen o effaith y pandemig gyda gweithgaredd lleoli yn symud yn ôl at y lefelau arferol. Y cyd-destun ehangach yw bod 17% yn llai o blant wedi cael eu cyfeirio at wasanaethau eleni ochr yn ochr â gostyngiad o 12% mewn Gorchymynion Lleoli a roddwyd gan y llysoedd. Mae hyn yn gysylltiedig â phatrymau gwahanol mewn ceisiadau i'r llysoedd a gorchymynion dros y ddwy flynedd ddiwethaf ond mae yna hefyd tueddiad mwy tymor hir, ar draws y DU o leihau nifer y gorchymynion lleoli yn gysylltiedig at sut mae mabwysiadu yn cael ei ddefnyddio ochr yn ochr â ffyrdd eraill o sicrhau sefydlogrwydd i blant.

Wedi'i leoli ar gyfer Mabwysiadu

2021/22
cynyddodd nifer
a leolwyd i'w
mabwysiadu

Nifer y lleoliadau

279

Wedi'i leoli ar gyfer Mabwysiadu

Blwyddyn	Rhif	% cynyddu
2021/22	279	6%
2020/21	263	-14%
2019/20	306	-2%
2018/19	311	1%
2017/18	307	2%
2016/17	300	-8%
2015/16	326	-16%
2014/15	386	

Parhau i wella cymorth mabwysiadu ledled Cymru

O fewn y fframwaith cyfan, cytuno ar a hyrwyddo 'Ymrwymiad Cymorth Mabwysiadu'r GMC' o gefnogaeth i Gymry sy'n mabwysiadu

Mae'r GMC wedi parhau i ganolbwyntio ar feysydd penodol i wella'r trefniadau ar gyfer cyflenwi cymorth mabwysiadu.

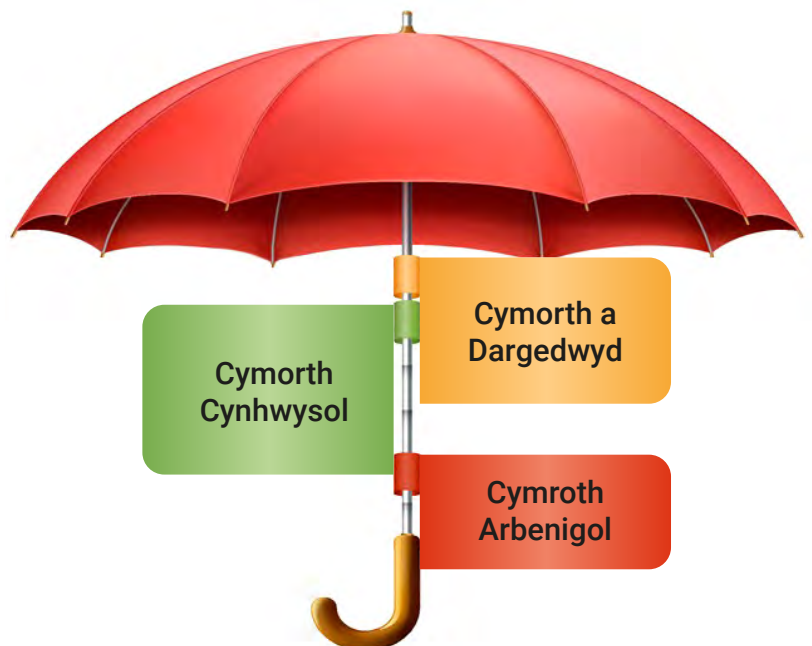
Mae gan ein strategaeth ar gyfer cymorth mabwysiadu enw newydd

Yn 2016, datblygodd y GMC ei gynllun strategol ar gyfer datblygiad gwasanaethau cymorth mabwysiadu yng Nghymru. Gyda'i symbol ymarbêl nodedig, y weledigaeth dros amser oedd gwarantu 'Cynnig Craidid' o gefnogaeth i bob plentyn a pherson ifanc wedi eu mabwysiadu yng Nghymru a'u rhieni yn ogystal ag eraill sy'n cael eu heffeithio gan fabwysiadu. Gelwir hyn 'Ymrwymiad Cymorth Mabwysiadu'r GMC.'

Y weledigaeth yw bod pob un sy'n mabwysiadu yng Nghymru'n teimlo'u bod yn cael eu cefnogi ar bob cam o'u taith: boed hynny ar y dechrau, ar adeg lleoli plentyn, neu'n nes ymlaen pam fo problemau neu gwestiynau'n codi. Mae'r Gwasanaeth am i bobl deimlo'n hyderus, pan fyddan nhw'n gofyn am gyngor, gwybodaeth neu gefnogaeth, y bydd ar gael iddyn nhw pan fydd angen a hynny gan bobl broffesiynol gyda gwybodaeth arbenigol o fabwysiadu ac amrywiaeth eang o anghenion gofal plant.

Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol wedi gweithio gyda gwasanaethau ar draws Cymru i gytuno ar gynnis cenedlaethol o gefnogaeth y gall pawb ymrwymo iddo. Bydd Ymrwymiad Cymorth Mabwysiadu'r GMC yn cael ei lansio ym Mehefin 2022 ac mae'n seiliedig ar yr egwyddorion sylfaenol canlynol:

- **Dull UN tîm:** Gwasanaethau Mabwysiadu Rhanbarthol, timau Awdurdod Lleol ac Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol yn gweithio gyda'i gilydd fel tîm o gylch y plentyn a'r teulu
- **Y Gymuned Fabwysiadu:** pobl sy'n mabwysiadu yn dod yn rhan o gymuned fabwysiadu werthfawr, Cymru gyfan, gyda mynediad at gefnogaeth cymheiriaid yn ogystal â chyingor a gwasanaethau
- **Gwasanaethau arbenigol neu wedi eu teilwra:** mynediad prydlon a chyfartal at wasanaethau arbenigol os oes angen
- **Cyfathrebu ac ymgysylltiad:** cadw pobl sy'n mabwysiadu'n wybodus ac ymgynghori â nhw wrth ddatblygu gwasanaethau cymorth mabwysiadu, fel eu bod yn atebol i anghenion presennol a rhai sy'n datblygu

Gweithio ar drosglwyddiadau gwasanaeth cymorth mabwysiadu ar adeg 3+ oed

Os yw plentyn yn cael eu lleoli mewn ardal awdurdod lleol arall yng Nghymru, bydd y cyfrifoldeb am wasanaethau cymorth mabwysiadu yn trosglwyddo o'r awdurdod gosod i'r awdurdod ble mae'r plentyn a'r teulu'n byw 3 blynedd ar ôl gwneud y gorchymyn mabwysiadu. Cyhoeddwyd cyfarwyddyd i wasanaethau yng Nghymru i sicrhau parhad cefnogaeth i blant a theuluoedd pan fo hyn yn digwydd. Mae'r cyfarwyddyd yma, wedi ei gymeradwyo a'i gefnogi gan Lywodraeth Cymru, yn atgoffa staff a sefydliadau o'u cyfrifoldebau, yn ogystal â'r camau y mae angen eu cymryd i gynllunio'r trosglwyddiad yma ac osgoi unrhyw oedi diangen er mwyn sicrhau bod y gefnogaeth gywir i blant yn parhau trwy'r amser ac ar ôl y trosglwyddiad o un awdurdod i un arall.

Cefnogaeth mewn gwasanaethau addysg

Mae hyn yn parhau i fod yn faes ffocws sylweddol i'r rhan fwyaf o deuluoedd a phlant a phobl ifanc wedi eu mabwysiadu.

'Mae mwyafrif y rheini yng Nghymru'n canfod bod eu plant yn profi heriau mewn addysg gydag adroddiadau bod 71% o blant wedi eu mabwysiadu ag angen am fwy o gefnogaeth na'u cyfoedion (o gymharu â 67% yn 2018).'

Adroddiad Baromedr Mabwysiadu, Adoption UK, 2021

Mae'r ddwy ffynhonnell o wybodaeth, Gwerthuso'r Fframwaith Cymorth Mabwysiadu yng Nghymru: Sefydliad Gofal Cyhoeddus 2021* a Baromedr Mabwysiadu 2021, ill dwy â sylfaen dystiolaeth helaeth, yn nodi 4 thema:

1. Amrywiaeth yn lefelau'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth o anghenion plant wedi eu mabwysiadu ymhlith pobl broffesiynol mewn addysg.
2. Diffyg cysondeb ar lefelau amrywiol – rhwng rhanbarthau, o fewn rhanbarthau, rhwng ysgolion, o fewn ysgolion.
3. Diffyg cydlynad gwasanaethau gwahanol sy'n cael eu defnyddio gan blant wedi eu mabwysiadu a'u teuluoedd.
4. Patrymau nodweddiadol o anhawster ym mhrofiad plant wedi eu mabwysiadu a'u teuluoedd mewn addysg.

Mae Adoption UK wedi gweithio gyda 250 o ysgolion ledled Cymru trwy eu cynllun aelodaeth broffesiynol. Daeth 343 o bobl i gyfanswm o 28 o ddigwyddiadau i athrawon i'w helpu i feddwl am sut allan nhw gefnogi dysgwyr sydd wedi eu mabwysiadu.

Mae'r GMC wedi ailddechrau cyfarfodydd cyswllt â chydweithwyr Addysg yn Llywodraeth Cymru i barhau i'w cynghori a'u cefnogi i wneud gwelliannau mewn polisi a gwasanaethau. Mae'r GMC hefyd wedi trafod y materion yma gyda'r Dirprwy Weinidog dros lechyd a Gofal Cymdeithasol ac mae ymrwymiad ar y cyd i barhau â'r drafodaeth a throsolwg yma.

* Comisiynwyd gan y GMC, ariannwyd gan fuddsoddiad Llywodraeth Cymru– Gwerthuso'r Fframwaith Cymorth Mabwysiadu yng Nghymru: Sefydliad Gofal Cyhoeddus 2021 [Adoption Support in Wales Report](#)

Rheoli'r Buddsoddiad o £2.3m yn effeithiol ar gyfer 2021/22 a chynllunio ar gyfer y blynyddoedd i ddod

Mae blwyddyn ariannol 2021/22 yn nodi trydedd flwyddyn y buddsoddiad yma gan Lywodraeth Cymru sy'n cael ei ddefnyddio'n bennaf i drawsnewid y gwasanaeth cymorth mabwysiadu ledled Cymru.

Transforming services across Wales

Mae'r buddsoddiad yma wedi'n galluogi ni i gynyddu capasiti yn staff a'r gwasanaeth yng ngwasanaethau mabwysiadu rhanbarthol y GMC fel y gall plant, pobl ifanc a theuluoedd gael eu cefnogi'n fwy effeithiol. Mae'n cael ei ddefnyddio'n greadigol hefyd i gyfateb yn ariannol ag adnoddau eraill trwy ddatblygiad gwasanaethau newydd ac arloesol, gyda llawer yn cael eu cyflenwi mewn partneriaeth ag Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol Cymru e.e., TESSA, gwasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd a Connect.

Mae nifer fwy ac amrywiol o fathau o gefnogaeth yn cael eu cynnig nawr oherwydd y buddsoddiad yma sy'n ariannu elfennau o Fframwaith Cymorth Mabwysiadu'r GMC ac yn galluogi'r Gwasanaeth i fod yn hyderus wrth gyhoeddi 'Ymrwymiad Cymorth Mabwysiadu'r GMC'.

Eleni mae'r buddsoddiad wedi cefnogi'r gwasanaethau cymorth mabwysiadu canlynol:

- Ar unrhyw adeg mae 261 o deuluoedd yn derbyn y gwasanaeth TESSA, gan gynnwys 132 o deuluoedd newydd eleni.
- Mae 233 plant a phobl ifanc yn ymwneud â gwasanaeth CONNECTED gan gynnwys 95 o blant a phobl ifanc newydd.
- Mae gwasanaethau rhanbarthol wedi cefnogi dros 450 o deuluoedd gydag amrywiaeth o ymyraethau therapiwtig.

- Derbyniodd rhyw 200 o blant a theuluoedd ddeunyddiau taith bywyd a derbyniodd dros 200 o bobl broffesiynol ddiwrnodau atgyfnerthu.
- Mae 6 o blant cymhleth iawn wedi eu lleoli trwy Wasanaeth Mabwysiadu Gyda'n Gilydd, yn ogystal â recriwtio parhaus o bobl i fabwysiadu gan gynnwys 6 ymgyrch recriwtio wedi eu teilwra.
- Mae cryn dipyn o hyfforddiant wedi ei ddarparu yn y pedwar digwyddiad arfer da gyda dros 900 o bobl broffesiynol yn gweithio mewn amrywiaeth o dimau a gwasanaethau.
- Mae AFA Cymru wedi recordio e-fodiwlau i ymarferwyr, aelodau panel a rhieni ar Sefydlogrwydd Cynnar Cymru a byddant ar gael erbyn hydref 2022.
- Mae'r arian wedi cefnogi gwaith datblygiad pellach ar Ymarfer yn Seiliedig ar Drawma ac wedi datblygu 'Fframwaith Sefydlogrwydd Cynnar Cymru' a lansiwyd ym Mai 2022.

TESSA

Mae TESSA (Therapy, Education & Support Services in Adoption), gwasanaeth gan Adoption UK ledled y DU a ariennir gan Loteri, yn defnyddio arian cyfatebol o'r buddsoddiad ym mhob rhanbarth i estyn ymhellach yng Nghymru. Yn seiliedig ar gyflenwad trwy rieni-partneriaid cyflogedig (pobl sydd wedi eu hyfforddi ac sy'n brofiadol wrth fabwysiadu) mae'n cynnwys:

- Asesiad seicoleg arbenigol
- Cwrs rhianta 6 wythnos myfyriol
- A, mynediad at wasanaethau cymorth eraill a argymhellir.

Mae'r adborth gan deuluoedd sy'n derbyn y gwasanaeth TESSA a gan y bobl broffesiynol sy'n eu cyfeirio yno'n dda iawn. Mae ymchwil academiaidd yn cael ei wneud hefyd.

Cyhoeddwyd Astudiaeth Peilot TESSA gan Brifysgol Ystrad Clud ym Mehefin 2021 ac mae ar gael [yma](#). Mae'r crynodeb yn dweud:

Mynegwyd lefelau uchel o fodlonrwydd gan bobl a oedd yn mabwysiadu gyda phob un o bileri TESSA.

- Dywedodd 85% o bobl a oedd yn mabwysiadu bod ganddyn nhw, o ganlyniad i ymgynghoriad clinigol, ddealltwriaeth well o anghenion eu plentyn a'u bod yn teimlo eu bod yn gallu esbonio'r anghenion yma wrth bobl broffesiynol yn well.
- Roedd 90% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod yr adroddiad o'r ymgynghoriad clinigol yn adnodd defnyddiol.

- Roedd pawb a oedd yn mabwysiadu a fynychodd y grŵp rhianta myfyriol yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod y grwpiau wedi eu trefnu'n dda, gyda chynnwys perthnasol a bod y rheiny a oedd yn hwyluso'r grwpiau'n barchus, yn anfeiniadol ac yn deimladwy o ran anghenion cyfranogwyr.
- Roedd 85% o bobl a oedd yn mabwysiadu a barwyd â Phartner Rhiant yn teimlo'u bod wedi elwa o'r gefnogaeth hon ac roedd 90% yn teimlo bod eu Partner Rhiant yn eu deall nhw a'u sefyllfa. Ar lefel ymarferol roedd y rhan fwyaf yn teimlo ei fod yn hawdd cadw cysylltiad â'u Partner Rhiant (90%).
- Soniodd pobl a dderbyniodd gefnogaeth TESSA am ryw chwe mis am effeithiau cadarnhaol TESSA ar eu profiad rhianta, fel:
 - mwy o hyder wrth ddelio â heriau (95%)
 - mwy o allu i ragweld pethau sy'n achosi straen (85%)
 - mwy o obaith am allu'r teulu i ymdopi (95%)

Un o ganlyniadau allweddol yr ymgynghoriad oedd datblygiad esboniad cynhwysfawr ystyrion o gryfderau ac anghenion plentyn mewn un adroddiad a allai gael ei rannu â lleoliadau fel ysgolion, meithrinfeydd, gofal plant etc.

Gwerthfawrogwyd cefnogaeth Partneriaid Rhieni gan bobl a oedd yn mabwysiadu a ddefnyddiodd y berthynas yma i dyfu i'w rôl fel rhiant therapiwtig. Roedd pobl a oedd yn mabwysiadu yn dweud eu bod yn teimlo llai ar wahân yn seicolegol, yn fwy hyderus yn eu galluoedd fel rhieni, yn fwy cysylltiedig ag adnoddau, a bod plant yn fwy digynnwrf a bod bywyd teuluol yn fwy sefydlog.

Datblygodd perthnasau cryf, cefnogol hefyd rhwng pobl a oedd yn mynychu'r grŵp rhianta myfyriol a pharhaodd rhai o'r rhain ar ôl gorffen y cyfarfodydd grŵp gan roi rhwydwaith cefnogaeth anffurfiol parhaus i bob sy'n mabwysiadu.

Mae'r GMC yn awyddus i sicrhau bod y rhaglen yn gallu parhau yng Nghymru pan ddaw'r arian Loteri presennol i ben.

Connected

Mae'r grwpiau CONNECTED sy'n un rhan o wasanaeth CONNECT yn rhoi cefnogaeth i dros 230 o blant a phobl ifanc wedi eu mabwysiadu ledled Cymru. Maen nhw'n seiliedig ar oedran, un i blant 7–10 oed, un i rai 11+ a grŵp bach hŷn i bobl 18–30 oed.

Mae'r grwpiau wedi bod ar-lein ar y cyfan eleni gyda sesiynau misol trwy Zoom, er i rai sesiynau wyneb yn wyneb ddigwydd pan oedd cyfyngiadau'n caniatáu. Y bwriad yw rhoi cefnogaeth i blant a phobl ifanc yn ogystal â sicrhau bod lleisiau pobl ifanc wedi eu mabwysiadu yn cael eu clywed a'u bod yn dylanwadu'r gwasanaethau y maen nhw'n eu defnyddio.

Cyngor Ieuenctid

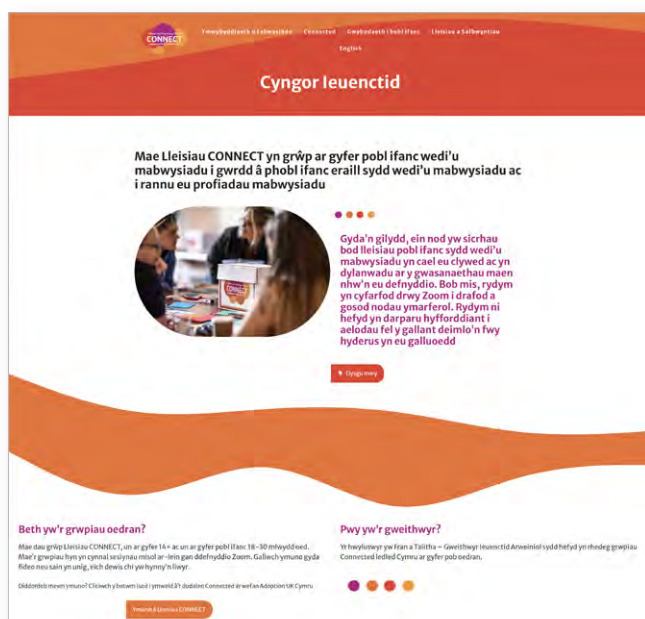
Cynhaliodd y Cynghorau Ieuenctid Mabwysiadu (CONNECT Voices) ddigwyddiad arbennig yn Nghaerdydd ar ddydd, Llun 4ydd Ebrill, yn Techniquet. Cyflwynodd y bobl ifanc o ddau grŵp CONNECT Voices Adoption UK eu Cynghorau Ieuenctid. Clywodd teuluoedd a staff mabwysiadu am waith y cynghorau ieuenctid a dathlon nhw lansiad eu gwefan newydd a ddyluniwyd gan, i ac am bobl ifanc wedi eu mabwysiadu ar draws Cymru. Julie Morgan AS, Dirprwy Weinidog dros Wasanaethau Cymdeithasol oedd y siaradwr gwadd.

Soniodd siaradwyr ynglŷn â sut mae'r gwaith yma'n arloesol ac yn chwyldroadol. Mae'n ddechrau cyfnod newydd o glywed llais plant a phobl ifanc sydd wedi eu mabwysiadu'n uchel, yn glir ac yn gyson.

Gwefan

Mae'r grŵp yn ymwneud hefyd â datblygu gwybodaeth i blant a phobl ifanc sydd wedi eu mabwysiadu. Er enghraifft, gwefan CONNECT, cylchlythyrau, a dolen i'r Cynghorau Ieuenctid. <https://www.connectcymru.com/lleisiau/cyngor-ieuenctid> Mae'r grwpiau'n cael eu hwyluso gan staff o ranbarthau'r GMC ac Adoption UK.

- "Mae fy mab wedi dod i adnabod ac ymddiried yn y gweithwyr ieuenctid. Mae eu ffordd o weithio i'r dim. Maen nhw'n deall effaith profiadau niweidiol mewn plentyndod a mabwysiadu. Maen nhw'n empathig, yn gwrando'n dda, yn hwyl, creadigol, cefnogol ac yn ofalgar. Mae fy mhentyn yn mwynhau'r sesiynau, yn enwedig rhai wyneb yn wyneb. Maen nhw'n fy nghefnogi fel rhiant. Dydw i ddim yn teimlo fy mod yn cael fy meirniadu."
- "Mae fy merch yn aml yn ymuno â'r sesiynau'n teimlo'n flin, ond o fewn ychydig funudau mae'r staff wedi ei chael hi i chwerthin a sgwrsio!"
- "... mae arweinydd y grŵp wedi bod yn eithriadol trwy gydol y cyfnod clo a chyn hyn wrth gefnogi fy mhiant o fewn y grŵp a gartref pan na fyddan nhw'n gallu mynd. Mae hi hefyd wedi parhau i gefnogi a chynnwys fy merch ieungaf mewn gweithgareddau er ei bod hi wedi symud i gartref preswyl. Mae'r gwasanaeth hefyd wedi cefnogi'r merched i gael cysylltiad gyda'i gilydd yn ystod rhai o'r gweithgareddau. Mae hyn wedi caniatáu i fy merched i fod yn nhw'u hunain ac maen nhw wedi cael eu cefnogi i fod yn nhw'u hunain. Mae hyn wedi gwneud gwahaniaeth anferth iddyn nhw. Mae'r arweinydd wedi bod yn ffactor cyson yn eu bywydau am nifer o flynyddoedd ac mae hyn wedi bod yn bwysig iawn pan fod pobl broffesiynol eraill wedi mynd a dod. Mae'r gwasanaeth hefyd yn caniatáu ac yn annog y merched i gael hwyl a chymryd rhan cymaint neu gyn lleied ag y maen nhw'n gallu. Does dim pwysau i fod yr un peth ag eraill er eich bod yn canfod hyn mewn gweithgareddau cymdeithasol."

Taith Bywyd

Mae dyhead eang ymhlith y rheiny sy'n ymwneud â mabwysiadu yng Nghymru i gyflenwi gwaith Taith Bywyd i safon uchel a pharodrwydd i ddatblygu arfer i ganiatáu hyn. Mae'r GMC yn parhau i gydlynu a datblygu cyflenwad eu ffordd o feddwl am waith Taith Bywyd trwy gydlynwyr rhanbarthol.

Daeth dros 150 o aelodau o staff ledled Cymru, gan gynnwys gweithwyr cymdeithasol gofal plant i weithdai Taith Bywyd eleni. Roedd y gweithdai yn:

- Edrych ar arfer gorau mewn Gwaith Taith Bywyd yng nghydestun fframwaith Gwaith Taith Bywyd y GMC
- Helpu staff i ddod yn fwy cyfarwydd gyda'r fframwaith a'r cyfarwyddyd arfer gorau cysylltiedig
- Rhoi mwy o werthfawrogiad o bwysigrwydd gwaith Taith Bywyd fel teclyn i helpu plant sydd wedi eu mabwysiadu ac mewn gofal i wneud synnwyr o'u hanes a chreu hunaniaeth cadarnhaol
- Helpu staff i fod yn glir ynglŷn â'r hyn sy'n waith taith bywyd da a rhoi'r offer ac adnoddau ychwanegol i'w sefydliad i gyflawni hyn

Tra'n cynnal y cynnydd a wnaed, yr her yw sicrhau bod gwaith uniongyrchol a chasglu gwybodaeth yn dechrau cyn gynted ag y mae plentyn yn cael cartref, gan arwain at Ddeunyddiau Taith Bywyd o'r ansawdd gorau ac sy'n ystyried natur unigoliaeth y plentyn.

- "Mae hyn yn wych. Dyma'n union yr oeddwn i'n siarad amdano ddoe. Pe baen ni wedi derbyn stori bywyd yn y ffurf yma, byddai wedi bod y tu hwnt i'n disgwyliadau, hyd yn oed pe na bai wedi ei dderbyn o fewn yr amserlenni..."
- "Rwy'n credu bod peth o'r wybodaeth braidd yn llethol i'n plant ar yr adeg yma yn eu datblygiad emosiynol, ond os allwn ni wneud ein llyfr stori ochr yn ochr â hyn am y tro a chael hyn ar gyfer y dyfodol, bydd yn gryno ar gyfer y 'dull ysgol' fel nad oes unrhyw beth yn syndod yn y llythyrau yn hwyrach mewn bywyd, a dyna dylem fod yn ymdrechu tuag ato."
- "Rwy' mor falch o fod wedi derbyn hyn, ond hefyd yn drist nad yw hyn eisoes yn arferol ar draws yr awdurdodau. Mae lleihau'r gwaith i Weithwyr Cymdeithasol a bydd yn cynhyrchu yn union yr hyn y mae pobl sy'n mabwysiadu ei eisiau ac sydd ei angen arnyn nhw i gefnogi eu plant. Gadewch i mi ategu hynny – mae'n haws ac yn cymryd llai o amser i Weithwyr Cymdeithasol ddefnyddio'r templedi yma a chynhyrchu Llyfrau Stori Bywyd o ansawdd uchel."

“Heddiw, mae mabwysiadu yn adlewyrchu cymdeithas, mae wedi symud i ffwrdd o'r proffil caeth a arferai fodoli.”

Tash – mabwysiadwr sengl a fabwysiadodd 2 blentyn

Parhau i gyd-gynhyrchu a defnyddio gwybodaeth o ymgysylltiad

Ffocws ar lais a dylanwad pobl sy'n mabwysiadu a phlant a phobl ifanc sydd wedi eu mabwysiadu

Mae ceisio adborth gan ddefnyddwyr y gwasanaeth yn flaenoriaeth ac yn sail pob dim sy'n cael ei wneud yng Ngwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol Cymru. Mae trefniadau gwydn yn bod nawr i hwyluso hyn.

Baromedr Adoption UK

Cyhoeddwyd adroddiad Cymru, y mae'r GMC yn ei gomisiynu gan AUK ei gyhoeddi ddiwedd mis Medi. Gyda'r teitl 'Celebrating Success, Inspiring Innovation,' mae'r adroddiad yn rhoi ffocws defnyddiol ar ddata Cymru'n unig o Faromedr 2021 y DU:

[NAS – AUK Barometer report for Wales – Newyddion](#)

Ymhlith y canfyddiadau i Gymru oedd darlun o fwy o fodlonrwydd sy'n awgrymu bod yr hyn mae'r GMC yn gwneud yn gweithio ac yn dangos cysylltiad amlwg rhwng buddsoddiad a gwelliant. Mae'n dangos:

- Lefelau uchel o farn cadarnhaol am fabwysiadu: Byddai 80% yn annog eraill i ystyried mabwysiadu ac roedd 83% yn optimistaidd am ddyfodol eu teuluoedd
- Cymry sy'n mabwysiadu oedd y mwyaf tebygol o'r 4 cenedl i ddweud eu bod yn gwneud yn dda fel teulu yn 2020 (blwyddyn Covid anodd)
- Gwell cymorth mabwysiadu yn gysylltiedig â'r buddsoddiad
- Yn pwysleisio bod mwy i'w wneud e.e., glaslanciau ac Anhwylder Syndrom Alcohol y Ffoetws

Sgwrs Fawr Mabwysiadu

Digwyddodd y digwyddiad blynyddol yma ar 27ain Ionawr 2022, dan gadeiryddiaeth Cyfarwyddwr y GMC, a gyda 99 o rieni sy'n mabwysiadu a neiniau a theidiau, pobl ifanc wedi eu mabwysiadu, a phobl broffesiynol.

Roedd yn ddigwyddiad rithwir, am ddim, i ystyried yn fwy manwl adroddiad Baromedr Mabwysiadu Adoption UK a gwybodaeth berthnasol arall i ysbrydoli gwaith y GMC, gan gynnwys cynllun Adopt Cymru 2025 sydd ar y gweill.

Roedd y digwyddiad yn cynnwys 4 o weithdai llai a ystyriodd y canlynol yn fwy manwl:

- Yr arddegau a throsglwyddo i fod yn oedolion
- Addysg
- Cysylltiad â theulu genedigol
- Dod yn deulu mabwysiadol

Roedd yn ddigwyddiad cadarnhaol iawn gydag ymgysylltiad da gan gyfranogwyr yn y prif ystafell drafod gyda'r cyfranogwyr i gyd ac yn y gweithdai hefyd. Daeth nifer o themâu pwysig o'r drafodaeth, gan gynnwys cofio goblygiadau gydol oes mabwysiadu o'r nifer fach o rieni sy'n mabwysiadu a oedd yn bresennol ac sydd nawr yn neiniau a theidiau ac sy'n dal i roi cefnogaeth sylweddol i'w plant sydd bellach yn oedolion ac sydd eu hunain yn rhieni bellach.

Themâu cyffredinol:

- Mae goblygiadau gydol oes i fabwysiadu
- Mae yna genedlaethau 'coll' o blant wedi eu mabwysiadu a rhieni, ac efallai bydd angen cefnogaeth ar rai ohonyn nhw oherwydd anghenion am gefnogaeth a gwybodaeth na gydnabyddwyd/fodlonwyd gynt.
- Pwysigrwydd clywed lleisiau pawb sy'n cael eu heffeithio gan fabwysiadu yn ogystal â gallu eu hadnabod a rhoi gwybodaeth gan gynnwys am wasanaethau newydd/gwahanol ble mae hynny'n berthnasol
- Mae cefnogaeth a gwasanaethau yn anaml yn rhai 'unwaith ac am byth', felly mae angen cyfleoedd i gadw mewn cysylltiad, cael cyngor a gwybodaeth a/neu adolygu cefnogaeth gweithredol
- Mae yna wasanaethau newydd ac arloesol da iawn sy'n gwella canlyniadau a bywyd teuluol i deuluoedd mwy newydd.

Wrth amlygu materion oedd yn hysbys eisoes, roedd y digwyddiad yn arwyddocaol wrth alluogi'r GMC i ystyried sut ellid mynd i'r afael â nhw mewn cynlluniau datblygiad y gwasanaeth.

Cymerodd aelodau o **Gyngor Ieuenctid AUK** ran yn lansiad y Baromedr Mabwysiadu a'r Sgwrs Mabwysiadu Fawr. Trefnon nhw ddigwyddiad hystingau i ymgeiswyr yn etholiadau'r Senedd 2021 a fynychwyd gan gynrychiolwyr pob plaid a atebodd amrywiaeth o gwestiynau gan bobl ifanc wedi eu mabwysiadu.

Yn Ionawr 2022 roedd yna sesiwn pan cyfwelon nhw â Chyfarwyddwr y GMC ac ymgysylltu â lechyd ac Addysg wrth iddyn nhw weithio ar gais i'r Loteri Cenedlaethol dros yr hydref. Cynhyrwyd y ddau gylchlythyr cyntaf hefyd.

Roedd y cyfan yma cyn lansiad swyddogol y Cyngorau Ieuenctid!

Lansiwyd **gwefan Connected** a'r **Cyngorau Ieuenctid** ar 4ydd Ebrill 2022 (gweler adran flaenorol).

Mae un o'r bobl ifanc, Anna, yn rhannu ei phrofiad:

"Cysylltais â Connected a cefais fy ngwahodd i'r grŵp 18+ ac yna cymerais ran yn y grŵp cymdeithasol a'r wefan a ddaeth yn Gyngor Ieuenctid. Cymerais ran yn yr hystingau... mwynheais hynny'n fawr a chymryd rhan yn y Cyngor Ieuenctid. Gweithiais gyda gweithwyr Ieuenctid i roi tro ar grŵp ffocws i gael barn pobl am yr hyn dylai Adoption UK gynnig i bobl ifanc yn ôl yn Chwefror ac yna gweithio gyda nhw i'w wneud yn fwy addas i bobl ifanc cyn iddyn nhw wneud eu hymchwil yng Nghymru, Yr Alban a Lloegr. Y gefnogaeth i'r grwpiau Connected a'r Cyngor Ieuenctid yw'r rheswm rwy'n parhau i ddod yn ôl – pe bawn i'n teimlo nad oeddwn i'n cael fy nghefnogi, buaswn i ddim wedi trafferthu. Maen nhw'n deall ac yn gwneud pethau'n ddiogel – mae'n ein galluogi i siarad am ein gorffennol. Mae'n wirioneddol anodd pan fyddwch yn teimlo nad oes gennych chi lais, ond gyda'r grŵp yma, rwy'n teimlo bod gen i lais. Rwy'n gallu defnyddio fy mhrofiadau i helpu'r genhedlaeth nesaf. rwy'n gobeithio gweld llawer o newid yn y dyfodol, y bwriad yw defnyddio fy llais a fy mhrofiadau i helpu'r rhai iau"

Meddwl at y dyfodol

Dylanwadu ar a gwella'r fframwaith cyfreithiol, polisi a thystiolaeth sy'n effeithio ar fabwysiadu

Cyfran sylweddol o rôl y Cyfarwyddwr a'r Tîm Canolog yw dylanwadu ar a gwella'r fframwaith cyfreithiol, polisi a thystiolaeth a chynnal proffil cyhoeddus mabwysiadu. Felly, maen nhw'n cymryd rhan mewn nifer o grwpiau a mentrau.

Ymchwil

Mae yna amrywiaeth eang o weithgareddau ymchwil sy'n cynnwys mabwysiadu ar hyn o bryd. Mae gan nifer o'r astudiaethau amrediad ehangach sy'n cynnwys plant mewn gofal yn bresennol a chynt mewn amrywiaeth o leoliadau yn ogystal â phlant wedi eu mabwysiadu.

'Cyfarfodydd cyn gorchymyn rhwng plant a'u darpar deuluoedd mabwysiadol: eu rôl wrth ffurfio teuluoedd mabwysiadol newydd.' Mae'r ymchwil Ph.D. yma sy'n cael ei wneud yn Ysgol Seicoleg Prifysgol Caerdydd eisoes yn datgelu gwerth posibl canllaw arfer gorau yng Nghymru.

Amrywiaeth mewn mabwysiadu yng Nghymru – Mae'r GMC wedi comisiynu hyn fel rhan o'r ymateb i Black Lives Matter. Mae'n cael ei wneud gan fyfyrwr MSc ym Mhrifysgol Caerdydd gydag goruchwyliaeth CASCADE.

Methiannau Mabwysiadu yng Nghymru – comisiynwyd gan AUK Cymru o CASCADE ac wedi ei gysylltu â phrosiect AUK yn edrych ar ymyraethau posibl i bobl 12-25 oed wedi eu mabwysiadu sydd ag anghenion lefel uchel.

Prosiect Re-think – Rhaglen ymchwil aml-ddisgyblaeth (seicoleg, gwaith cymdeithasol a pholisi cymdeithasol) arweinir gan yr Athro Lisa Holmes (Prifysgol Sussex) gyda'r Dr Rachel Hiller (Coleg y Brifysgol, Llundain), yr Athro Katherine Shelton (Prifysgol Caerdydd), a'r Athro Julie Selwyn (Canolfan Rees, Prifysgol Rhydychen). Mae hon yn astudiaeth pedair blynedd, wedi ei hariannu gan y Cyngor Ymchwil Meddygol i astudio 600 o blant â phrofiad o ofal (yn bresennol a chynt, gan gynnwys plant wedi eu mabwysiadu), tua 200 ohonynt o Gymru. Ymhlith y nodau, mae:

- Proffilio iechyd meddwl a lles plant ar adegau trosglwyddo allweddol (symud o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd ac o'r ysgol uwchradd i goleg/gwaith)
- Gweld beth sy'n gweithio a beth nad sy'n gweithio, wrth gefnogi'r plant a phobl ifanc yma a'u teuluoedd.

Mae Swyddogion GMC wedi ymwneud â'r ffrydiau gwaith canlynol:

- Mae ffrwd gwaith **Rhianta Corfforaethol Llywodraeth Cymru** am ehangu a chynyddu'r trefniadau yma yng Nghymru trwy ddatblygu siarter.
- **Gweithgor Cyfraith Gyhoeddus 'Modernising Adoption.'** Mae'r gwaith wedi dechrau, ac mae'r ffrydiau gwaith yn cynnwys mabwysiadu rhyngwladol; plant wedi eu gadael; canlyniadau cyfreithiol mabwysiadu/mynediad at gofnodion, proses a gweithdrefnau yn y llys; cyswllt; a hawliau dynol.
- Cysylltu â chyfarfodydd sy'n datblygu **strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer addysg plant mewn gofal** a phlant fu mewn gofal a chyflwyno'r **Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol**.
- Datblygu model posibl o wasanaethau **Anhwyllder Syndrom Alcohol y Ffoetws** i Gymru a chyfarfodydd gyda LIC i'w hysbysu am y gwaith.
- Mae gwaith wedi ei gychwyn i ystyried peidio bellach â newid **Rhif GIG** plant pan fyddan nhw'n cael eu mabwysiadu. Mae hyn yn fater sydd wedi ei ystyried o'r blaen ond mae e wedi dychwelyd i'r agenda oherwydd penderfyniadau gan yr Adran addysg a'r GIG yn Lloegr i symud ymlaen gyda hyn, boed hynny heb ymgynghoriad, ymddengys, â Chymru.
- **Cofnodion Mabwysiadu Hanesyddol** – mae gwasanaeth archif Llywodraeth Cymru'n cymryd rhan mewn prosiect ymchwil gan Lywodraeth y DU i fesur barn o gylch a ddylai cofnodion mabwysiadu, sy'n gallu cael eu dinistrio ar ôl 100 o flynyddoedd o dan y ddeddfwriaeth bresennol (yn 2026) gael eu cadw neu eu dinistrio. Mae'r GMC wedi gofyn i fedru cymryd rhan yn y prosiect yma.
- Mae **Bwrdd Goruchwylio Rhaglen Llywodraethu Llywodraeth Cymru** yn cael ei gadeirio'n annibynnol gan Anthony Douglas (cyn-gadeirydd CAFCASS a Bwrdd Arweinyddiaeth Mabwysiadu Lloegr). Uchelgais y bwrdd yw:

'Goruchwylio cyflawni ymrwymadau perthnasol Rhaglen Llywodraethu ar gyfer gwasanaethau plant a chefnogi gweledigaeth newydd ac uchelgais ar gyfer gofal cymdeithasol plant, yn seiliedig ar arfer mwy cyson ar sail cryfderau, dulliau llai gwrth-risg a mwy adferol ar gyfer gofal plant.'

Mae'r GMC yn awyddus i bwysleisio dolenni at fabwysiadu nifer o'r ymrwymadau yn ogystal â ble all y GMC gefnogi cyflenwad uchelgeisiau Llywodraeth Cymru, gan gynnwys:

- diwygiad radical arfaethedig o wasanaethau presennol ar gyfer plant mewn gofal a'r rheiny sy'n gadael gofal
- Cryfhau cyrff cyhoeddus yn eu rôl fel 'rhiant corfforaethol'
- Rôl eiriolaeth wrth gefnogi rhieni y mae eu plant mewn perygl o fynd i mewn i ofal
- Rôl cefnogaeth arbenigol i blant ag anghenion cymhleth a allai fod ar gyrion gofal

Law yn Llaw dros Blant a Phobl Ifanc – NYTH: Rhoddodd ymgynghorydd arweiniol, Liz Gregory, sesiwn ymgynghori i reolwyr rhanbarthol ac AMG ar yr cynigion sydd wedi datblygu i fodloni argymhellion adroddiad 'Cadernid Meddwl'. Yn syniadol, mae'r model yn ffitio'n dda gyda Fframwaith Cymorth Mabwysiadu'r GMC.

Parhau i greu ethos a gweithredu 'un gwasanaeth'

Un o' rhesymau y tu ôl i greu'r GMC oedd rhoi diwedd ar y 'loteri cod post' a oedd yn bodoli o'r atebion i ymholiadau cychwynnol am fabwysiadu, lleoli plant, a darpariaeth cymorth mabwysiadu i bobl sy'n mabwysiadu. Felly, mae'r ethos 'un gwasanaeth' yn sail i sut mae gwasanaethau'n cael eu datblygu.

Mae'r GMC yn gorff cydweithredol sy'n cynnwys Awdurdodau Lleol, yn gweithio'n genedlaethol, yn rhanbarthol ac yn lleol, ochr yn ochr ag Asiantaeth Mabwysiadu Wirfoddol, gwasanaethau ieuchyd, gwasanaethau addysg, a nifer o randdeiliaid eraill. Mae'r uchelgais i barhau i weithredu'n gyson yn dal i fod mor gryf ag erioed, ond mae gwirioneddau ac agweddau ymarferol o weithio gyda'n gilydd tuag at yr un nod, ar yr un cyflymder, yn dal i fod yn heriol. Mae'r GMC wedi parhau i weithredu'r newidiadau i'w drefniadau llywodraethu isod i greu'r cyd-destun gorau ar gyfer hyn.

Cytundeb Partneriaeth

Llofnododd pob un o'r 22 awdurdod lleol yng Nghymru y Cytundeb Partneriaeth newydd yn hanner cyntaf y flwyddyn. Mae'r cytundeb yma'n gosod gerbron y fframwaith i'r GMC weithredu'n gyson at fodel gorau posibl o ragoriaeth ac fel un gwasanaeth trwy:

- Cynnydd ym mherchnogaeth ac atebolrwydd trwy'r gwasanaeth i gyd ar gyfer gwelliant yn erbyn amcanion, polisïau a blaenoriaethau a gytunwyd yn genedlaethol
- Dolenni llyfn rhwng llywodraethiant cenedlaethol a rhanbarthol yn ogystal â chyflenwad y gwasanaeth a strategaeth
- Mwy o weithio ynghyd ar draws rhanbarthau ac yn ganolog i rannu arfer gorau, gwelliannau, a, ble mae'n briodol, adnoddau
- Ffocws busnes sy'n gwneud y mwyaf o gyfraniadau pob partner yn y sector

Cydbwyllgor

Ochr yn ochr â'r uchod, mae Cydbwyllgor yn cael ei sefydlu ar ran y 22 o Awdurdodau Lleol Cymreig i'w galluogi i arfer eu pwerau i ddarparu'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol i Gymru a Maethu Cymru (MC). Mae'n cynnig peirianwaith well ar gyfer trosolwg gwleidyddol i gyd-fynd â Bwrdd Llywodraethu'r GMC a'i Gytundeb Partneriaeth newydd ac yn cyflwyno trefniant cyfatebol ar gyfer Maethu Cymru. Bydd hefyd yn cynnig sail gwell ar gyfer y trefniadau cynnal gyda Chyngor Caerdydd. Mae'r broses o gael pob awdurdod lleol i gytuno â hyn yn ffurfiol ar ben ffordd.

Adnoddau ychwanegol

Roedd Adoption UK Cymru yn llwyddiannus wrth ddenu cymorth grant tymor byr ar gyfer datblygiad y gwasanaeth trwy'r Ariannu Gwydnwch y Trydydd Sector. Mae hyn am un flwyddyn a bydd yn ariannu datblygiad 'cynhyrchion' peilot ar gyfer cefnogaeth a chwnsela i bobl ifanc ac oedolion 13–30 oed yn y dyfodol.

O ganlyniad i drafodaethau am adnoddau. Roedd y GMC yn llwyddiannus yn eu cais am £200,000 o ymdrin â phwysau ychwanegol gan Covid mewn gwasanaethau mabwysiadu. Roedd y meysydd a ariannwyd yn cynnwys:

- Galw ychwanegol am fynediad at ddogfennau genedigaeith, cwnsela a gwasanaeth cyfryngol
- Gwasanaethau cymorth mabwysiadu ychwanegol
- Asesiadau ychwanegol i bobl sy'n mabwysiadu
- Costau ychwanegol i baneli pobl sy'n mabwysiadu
- Cefnogaeth i weithio ystwyth gyda phobl ifan

Mae'r tîm canolog wedi gweithio gyda AUK i gefnogi cais 'Meddwl Ymlaen' i Gronfa Gymunedol y Loteri Fawr. Roedd hyn am adnoddau i ddatblygu ymhellach ymgysylltiad plant a phobl ifanc sydd wedi eu mabwysiadu trwy Connect a'r Cyngorau leuenctid. Yn anffodus, doedd y cais ddim yn llwyddiannus ond efallai caiff ei gyflwyno eto ar gyfer cronfa Loteri Fawr yn y dyfodol.

Gweithio ar y Cyd

Mae'r Tîm Canolog, Rhanbarthau ac AMG yn cyfarfod yn fisol, gan barhau â chyfarfod a sefydlwyd i ymateb i Covid ond sydd nawr yn rhoi grŵp gweithredol gwerthfawr i'r sector cyfan.

Mae awdurdodau lleol arweiniol GMC a'r tîm canolog yn parhau i gyfarfod yn rheolaidd fel y grŵp 'Cynllunio Busnes ALL' ac yng nghyfarfod Rheolwyr Mabwysiadu rhanbarthol tra bod y Cyfarwyddwr yn cyfarfod yn rheolaidd â'r AMG yn eu rhwydwaith, y Bartneriaeth Mabwysiadu Gwirfoddol Strategol (SVAP).

Is-grwpiau

Mae aelodaeth o holl is-grwpiau a grwpiau tasg a gorffen y GMC, sy'n ymgymryd â gwaith gwella'r GMC 'ar lawr gwlad,' yn groestoriad o'r rhanddeiliaid i gyd yn y GMC:

- Cyfrannodd Cymorth Mabwysiadu at ddatblygu a gwella Ymrwymiad Cymorth Mabwysiadu GMC i bawb sy'n mabwysiadu
- Mae Perfformiad wedi datblygu a chyfrannu at ehangu'r casglu data a fydd yn ysbrydoli datblygiadau'r dyfodol
- Cyfrannodd Polisi ac Arfer at ddatblygiad gwaith Polisi a Gweithdrefnau Cymru Gyfan yn ogystal â Fframwaith Sefydlogrwydd Cynnar Cymru
- Cyfrannodd Recriwtio a Marchnata at a chefnogi ymgyrch lwyddiannus Dewis Teulu.

Parhau i godi ymwybyddiaeth mabwysiadu ymhlith pobl broffesiynol a'r cyhoedd

Mae mabwysiadu'n parhau i fod yn wasanaeth bach ac ar wahân o fewn yr holl agenda Gwasanaethau Plant. Mae'r GMC yn gweithio'n galed yn genedlaethol ac yn rhanbarthol i gynnal ymwybyddiaeth ymhlith pobl broffesiynol eraill a'r cyhoedd ac i ymgymryd â gwaith datblygiad yn ôl y gofyn.

Mae Swyddogion y GMC yn cymryd rhan yn y ffrydiau gwaith canlynol:

- Mae'r Grŵp Gweithredu Rhianta Arbenigol a oedd yn edrych ar oblygiadau'r Deddf Diddymu Cosb Resymol
- Cyfarfod blynyddol gyda Chomisiynydd Plant Cymru. Roedd yna agenda amrywiol gan gynnwys perfformiad y GMC trwy'r pandemig, y Papur Safle, a gwaith achos mewn perthynas â mabwysiadu gan ei swyddfa
- Aelod o Gyngor Polisi Plant yng Nghymru
- Cysylltiad â Gofal Cymdeithasol Cymru, cyfarfod gyda'r Cyfarwyddwr Gwelliant a Datblygiad, Sarah McCarty, yn rheolaidd
- Siaradodd y Cyfarwyddwr yng Ngŵyl Gwanwyn a Chynhadledd Flynyddol ADSS Cymru
- Grŵp Meddygol Cymru i drafod agweddau amrywiol o fuddiannau cyffredin
- Aelod o'r grŵp rhanddeiliaid cenedlaethol ar gyfer **Arsyllfa Cyfiawnder Teuluol Nuffield**

Mae diddordeb wedi bod o rannau eraill o'r DU yng ngwaith y GMC i wella gwasanaethau mabwysiadu

- Siaradodd Cyd-gadeirydd y Bwrdd Llywodraethu yng nghynhadledd **Cyngor Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol y DU** fis Tachwedd.
- Cyfarfu'r Cyfarwyddwr â'r **Arweinydd Strategol Mabwysiadu Cenedlaethol Lloegr** newydd yn gynnar yn Ionawr ac mae cysylltiad parhaus o ran meysydd datblygiad sy'n gyffredin e.e. arfer canfod teulu a chymorth mabwysiadu yn ogystal â'r Gofrestr Mabwysiadu wrth i Lloegr ystyried ei sefyllfa heb un.

Mae GMC hefyd wedi parhau i symud ymlaen gyda darnau allweddol o waith datblygu

- **Black Lives Matter** – mae'r hyfforddiant 'Tuedd Diarwybod' ychwanegol wedi parhau i gael ei gyflwyno i grwpiau staff ar draws Cymru. Cyfarfu Cyfarwyddwr a Phennaeth Polisi, Arfer a Chyfathrebu gyda Diverse Cymru i ystyried a oedd eu Hoffer Cymhwysedd Diwylliannol yn addas i'w defnyddio ledled Cymru. Er bod hon yn fenter ardderchog, nid yw'n addas ar gyfer anghenion sefydliad cydweithredol fel y GMC. Cafodd cais ei wneud i Ysgol Gofal Cymdeithasol Prifysgol Caerdydd, ac mae myfyriwr MSc wrthi ar hyn o bryd yn gwneud ymchwil fel rhan o'i thraethawd i roi trosolwg o arfer yn y maes hwn ledled Cymru. Hefyd mae set data'r GMC ar gyfer plant a phobl sy'n mabwysiadu yn cael ei ddiwygio i gynnwys gwybodaeth ethnig
- Gwaith parhaus i newid arfer ynghylch **Diddymiaidau Gorchmynion Lleoli** trwy ddatblygu cyfarwyddyd arfer gorau – mae drafft cyntaf bron wedi ei gwblhau ar gyfer ymgynghoriad gyda rhanddeiliaid, gan gynnwys barnwyr.

“R ydw i wedi sylweddoli pa mor amrywiol ydyn ni fel grŵp ac mae pob un o'n teithiau i fabwysiadu yn wahanol.”

Ben ac Adam – a fabwysiadodd eu mab

Perthnasau newydd posibl i Wasanaethau Mabwysiadu yng Nghymru

- Aeth y Cyfarwyddwr, y cyd-gadeiryddion ac amryw aelodau staff ar draws Cymru i gynhadledd flynyddol AUK ar 9fed Hydref 2021. Roedd yn ddigwyddiad ar-lein ardderchog, 'Cyfle cyfartal i bobl wedi eu mabwysiadu,' a oedd yn defnyddio meddalwedd cynadledda arloesol (Remo) gyda rhaglen berthnasol iawn. Roedd hyn yn cynnwys nifer o gyfleoedd i glywed profiadau rheini sy'n mabwysiadu a phobl wedi eu mabwysiadu ac roedd yn cynnwys anerchiad wedi ei recordio gan Ddirprwy Weinidog Cymru ochr yn ochr â gweinidogion o lywodraethau eraill yn y DU.
- Cyfarfu'r GMC gyda **The Family Place** i drafod eu gwaith yng Nghymru. The Family Place yw un o'r ychydig o Asiantaethau Cymorth Mabwysiadu cofrestredig annibynnol yng Nghymru ac mae'n cynnig ymyraethau therapiwtig arbenigol iawn, yn bennaf i blant mewn gofal maeth, gofal teuluol a lleoliadau mabwysiadu. O ganlyniad i hyn, mae ystyriaeth yn cael ei rhoi i'r cwestiwn a ddylai'r sefydliad yma ymuno â SVAP yng Nghymru a byddan nhw'n rhoi gwybodaeth i'r GMC am gomisiynu eu gwasanaeth. Bydd hyn yn galluogi'r GMC i ystyried, gyda phartneriaid perthnasol, a allai trefniant comisiynu gwahanol fod yn fuddiol i wasanaethau mabwysiadu Cymru.
- Cyfarfu'r GMC gyda **Home for Good**, sefydliad ar sail ffydd sy'n gweithio gyda gwasanaethau mabwysiadu a maethu i godi ymwybyddiaeth o fewn cymunedau ffyrdd/eglwysi o'r angen am fwy o ofalwyr maeth, pobl i fabwysiadu, darparwyr llety â chymorth neu helpu unigolion a allai fod yn dymuno gwneud cais. Mae ystyriaeth ar hyn o bryd a all GMC weithio gyda nhw.

Cwynion

Nid yw'r GMC yn derbyn nifer fawr o gwynion, ond dyma rhai o'r themâu.

Pobl sy'n Mabwysiadu

Weithiau mae oedi yn y broses, er enghraifft, aros am leoliad, aros am y cais i fabwysiadu, neu oedi wrth geisio cael gwasanaethau eraill.

Rhieni Genedigol

Mae cyswllt yn bwysig iawn i rieni genedigol a'u plant a, weithiau, mae oedi wrth dderbyn llythyrau cyswllt.

Adborth Cadarnhaol

Mae'n galonogol pob amser i staff dderbyn canmoliaeth

Gan rywun sy'n mabwysiadu

"Roeddwn i am roi adborth a diolch yn fawr i chi a'ch canmol am waith caled eich tîm ar ran fy nheulu. Ces i brofiad cadarnhaol iawn o'r cychwyn cyntaf. Roedd yr hyfforddiant paratoi yn llawn gwybodaeth ac yn bleserus. Roedd yn braf cyfarfod â phobl eraill sydd â diddordeb mewn mabwysiadu. Mae gan A sgiliau gwych gyda phobl ac fe greodd hi le diogel i fy helpu i ystyried taith fy mywyd hyd yn hyn a sut all hyn effeithio ar fy ffordd o rianta. Cawson ni nifer o awgrymiadau a'm paratôdd ar gyfer pob math o rwystrau ar y ffordd. Gwnaeth A'n siŵr fod gen i dîm ardderchog o'm cwrmpas. Rwy'n ddiolchgar am yr ymgynghoriad â S. Helpodd yr ymgynghoriad fi i wneud synnwyr o brofiadau B hyd yn hyn a pha strategaethau allai fod o gymorth iddo wrth symud ymlaen.

Bu 'A' yn eiriol o blaid Therapi Chwarae i 'B' ac rydw i wrth fy modd fod yr ALI yn fodlon ariannu hyn. Roedd cael y therapi chwarae yn gynnar yn ystod ein taith yn fodd i gefnogi ni i dyfu gyda'n gilydd a chreu cysylltiad cryf. Ac, yn fwyaf pwysig, cafodd 'A' hyd i'r bachgen bach mwyaf anhygoel sy'n cyd-fynd â ni'n wych. Rydym yn cael cymaint o hwyl gyda'n gilydd. Diolch am y gefnogaeth yn ystod amser mor bryderus, emosiynol a chyffrous ym mywydau B a mi."

Gan oedolyn wedi eu mabwysiadu

"Roeddwn i am ysgrifennu i fynegi diolch i N am ei help yn ystod yr wythnosau diwethaf. Ces i fy mabwysiadu gan rieni Cymreig yn 1957 ond cefais fy ngeni i nyrs Gwyddelig. Rydw i wedi bod yn ceisio ers nifer o flynyddoedd i gael hyd i'r gorchymyn llys ar gyfer fy mabwysiadu. Dyna oedd y ddogfen olaf yr oedd ei hangen arnaf i ymhlith dogfennau di-ri, ... Ydy, mae'n gymhleth! Helpodd N fi i gael y darn olaf, ac rwy'n ddiolchgar am ei help, prydlondeb a phroffesiynoldeb."

Gan ddarpar fabwysiadwr

"Roeddwn i am drosglwyddo'r sylwadau i chi oddi wrth bobl sydd am fabwysiadu. Dywedon nhw eu bod yn teimlo eu bod yn cael eu cefnogi'n dda gan P a'r tîm Gwaith Cymdeithasol yn ystod cynllunio'r cyflwyniadau a thrwy gydol y trosglwyddiad. Roedden nhw am ganmol K a'i phartner hefyd am y gwaith paratoi gyda X cyn symud. Mae'n ddyddiau cynnar, ond roedd hwn yn adolygiad cyntaf cadarnhaol iawn. Diolch i bawb."

Amdanom ni

Crëwyd y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol i wella gwasanaethau i'r rheiny sy'n cael eu heffeithio gan fabwysiadu yng Nghymru. Mae'r Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol (GMC) i Gymru, a lansiwyd yn Nhachwedd 2014, yn sefydliad cydweithredol ar gyfer darpariaeth gwasanaethau mabwysiadu. Daeth â gwasanaethau mabwysiadu awdurdodau lleol yng Nghymru ynghyd mewn strwythur tair haen sy'n cynnwys partneriaethau ar bob lefel gydag Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol yng Nghymru, Gwasanaethau Iechyd ac Addysg, ac eraill.

Ar lefel awdurdod lleol, mae pob un o'r 22 o gynghorau Cymreig yn parhau i ddarparu gwasanaethau i bob plentyn mewn gofal gan adnabod a gweithio ar yr un pryd â'r plant hynny y mae cynllun mabwysiadu yn briodol ar eu cyfer.

Yn rhanbarthol, mae awdurdodau lleol yn gweithio gyda'i gilydd mewn pum sefydliad cydweithredol rhanbarthol i ddarparu amrywiaeth o wasanaethau mabwysiadu. Mae gan bob menter cydweithredol rhanbarthol gysylltiadau â Asiantaethau Mabwysiadu Gwirfoddol, Iechyd ac Addysg. Mae'r gwasanaethau sy'n cael eu darparu'n amrywio ym mhob rhanbarth, ond mae pob un yn cynnig:

- Swyddogaethau asiantaeth mabwysiadu i blant.
- Recriwtio ac asesu pobl sydd am fabwysiadu.
- Cwnsela i rieni genedigol.
- Cyngor i oedolion a fabwysiadwyd.

Mae rhai yn darparu gwasanaethau cymorth mabwysiadu yn uniongyrchol ar hyn o bryd, ond mewn eraill mae hyn yn parhau gyda'u hawdurdodau lleol.

Yn genedlaethol mae'r Cyfarwyddwr a'r tîm canolog bach yn darparu arweinyddiaeth, cydlyniant, cefnogaeth strategol a galluogi.

Gwasanaeth
Mabwysiadu | National
Cenedlaethol | Adoption
Service

Achieving More Together /
Cyflawni Mwy Gyda'n Gilydd

Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol
Tîm Canolog
c/o Cyngor Dinas Caerdydd
Ystafell 409 Neuadd y Sir
Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd CF10 4UW
F: 029 2087 3927
E: contact@adoptcymru.com
www.adoptcymru.com

@nas_cymru

@nationaladoptionsservice